

Raaprodukter, og som havde arbejdet sig frem ikke ved nogen Hjælp, men til Trods for alt, som blev gjort derimod. Min Stilling til denne Sag var den Gang, som den nu vil være, den, at vi hellere skulle se at styrke enhver naturlig Industri i vort Land end lægge Hindringer i Vejen derfor. Jeg er overbevist om, at Straffen altid vil komme over den, der af egoistiske Hensyn søger at lægge en Hemsko paa en saadan naturlig Industri. Paa den anden Side vil jeg sige, at efter at nu Margarine-loven ved Siden af den Nytte, den har gjort, ogsaa har gjort den Skade, den kunde gøre, har dette Lovforslag kun liden Interesse for mig. Jeg synes, at man kan være aldeles indifferent over for dets Bedtagelse; thi den store Industri, som Jordbruget kunde have haft, hvis det havde taget Margarinefabrikationen i sin egen Haand, er nu dunsitet væk. Men selv om Jordbruget ikke har villet tage det i sin Haand, skulde det dog have forbeholdt den indenlandske Industri at udnytte Margarine. Hvad enten vi fabrikere den eller ej, bliver den dog spist i de forskellige Lande i hele Verden, og jeg synes derfor, at det, naar vi kunde have taget Tøsen i hele denne Fabrikation, havde været naturligt, om vi havde gjort det. Holland var begyndt dermed; men vi havde ogsaa faaet godt begyndt, og der var al mulig Udset for os til at kunne komme op ved Siden af Holland i denne Henseende. Det vilde vi dog ikke, vi lagde tværtimod Hindringer i Vejen for Fabrikationen og ved Siden af Holland begyndte saa andre Lande efter stor Maalestok paa denne Fabrikation og nyde nu en stadig forøget Fordel deraf. Vi maa nemlig huske paa, naar der tales om Margarine, at den fremstilles i mange forskellige Sorter. Der er først den almindelige Margarine med det mindst mulige Indhold af Smørfedt altsaa den tarvelige, simple Margarine; men ved Siden deraf fabrikeres der en Margarine blandet med Smør i forskellige Gradationer, og det sker af to Grunde. Paa det engelske Marked og andre Steder vil en stor Del af Forbrugerne have et bedre Produkt at spise end den tarvelige Margarine; men samtidig dermed have de ikke Raad til at købe det bedste Smør, og dernæst er der et andet Marked for Margarine blandet med Smør, og det er alle de varme, tropiske Lande, hvor der ikke er Tale om, at Smør kan holde sig, medmindre det er hermetisk indpakkert i Daaser, men hvor derimod denne Margarine kan holde sig. Man har gjort det Forsøg at sende saadan Margarine over Ækvator, og efter at den har været der et Aar, er den kommen frisk

tilbage. Denne Blanding af Smør og Margarine antager Margarinens holdbare Egenskaber, saaledes at man derved kan skaffe sig et meget betydeligt Marked uden for de hidtil smørspisende Lande, og jo mere dette Produkt bliver bekendt, desto større Afsetning vil der blive derfor. Til denne Blanding kan der kun bruges de allerfineste Smørmærker for at give Produktet den søgte Aroma, og hvis vi nu for at hævede vort Smørs Renomme fik passende Love, der kunde forhindre enhver Art af Bedrageri — det kan selvfølgelig gøres — og man ogsaa i de Lande, hvor de satte Pris derpaa, fik en lignende Lovgivning, vilde der ikke kunne ske Bedrageri dermed. Vil man derimod i andre Lande ikke acceptere en saadan Lovgivning, vil man i England eller andetsteds foretage en Blanding af Produktet og sælge det under falske Mærker, ville vi ikke have nogen Væjslighed til at kunne gribe ind derimod. Vi have nu kastet et meget betydeligt Marked bort for en saadan Fabrikation og en saadan Afsetning. Den Tid, hvor Margarinefabrikationen vilde betale sig bedst, er om Foraaret, hvor Smørpriserne ere lavest, og hvor Mælken har sin Aroma fra Marken, saaledes at man hverten behøver Farve, Tilsætning eller andet slikt. Det vilde være en stor Fordel for vort Land, hvis vi om Foraaret, hvor Prisen var lavest, fabrikerede Margarine, og indskrænkede os til kun om Vinteren at lave Smør. Den Gang Striden stod om det rene Land, kom der blandt andet stærke Udtalelser frem om, at man ikke vilde finde sig i, at Bjerne og de industridrivende her skulde lave Margarine og saaledes tage Næringen ud af Landmændens Haand. Nu have Forholdene forandret sig saaledes, at det er Industrien i Bjerne, der har hele Fabrikationen, og at vi ude paa Landet, der ogsaa bruge Margarine, maa finde os i at købe den i Bjerne, medens det naturlige Forhold var, at Margarinefabrikationen foregik paa passende Steder ude paa Landet. Det er, som sagt, efter min Mening Millioner, som ere gaaede væk fra Landbruget ad denne Vej ved en Politik, der bedst betegnes som Egoismens Politik, en Politik, der vil sætte Indskrænkninger for andres Virksomhed i den Tro at gaae sig selv derved. Det er en Mening, jeg for min Part altid har udtalt her, naar disse Sager tidligere have været for. Det er min Tro, og den lader jeg mig ikke rokke fra ved nogen Modbemærkning. Der er for mange Bevijser derfor ved de Underjøgeller, der have fundet Sted i det engelske og navnlig i det amerikanske Parlament om dette Spørgsmaal. Dette